

Kort og Matrikelstyrelsen

Informatikområdet

Miljøministeriet

Miljøpolitisk område

24. marts 2006

KMS/jr; MIM/vibej

DEP-280-00003

GRUNDNOTAT TIL FMPU FEU

Meddelelse fra Kommissionen: Global Monitoring for Environment and Security (GMES):

From Concept to Reality

COM (2005) 565 final

Resume

Formålet med GMES er at tilvejebringe vedvarende, pålidelige og rettidige data og tjenester relateret til miljø og sikkerhed med et omfang, der sikrer Europa muligheden for selvstændigt at vurdere og håndtere sit politiske ansvar.

Natur- og menneskeskabte katastrofer i Europa, Amerika, Asien og Afrika, parret med øgede sikkerhedsmæssige behov, har styrket ønsket om forbedrede Europæiske overvågningsystemer.

Kommissionens strategi er at implementere et såkaldt "fast track" program, som fra 2008 omfatter tre operationelle tjenester vedr. "land", "hav" og "nødsituationer". Sideløbende med disse "fast track" initiativer, vil der blive gennemført analyser med henblik på fornyelse og udbygning af den rumbaserede overvågningskapacitet mhp at udvide antallet af operationelle tjenester efter 2008.

Det Europæiske Rumagentur (ESA) skal implementere de nødvendige komponenter til overvågning fra rummet, og Kommissionen skal identificere og implementere tjenester, som udnytter det potentiale, der ligger i at integrere eksisterende og nye data fra traditionelle dataindsamlingsmetoder med data fra satellitbåret måleudstyr.

Medlemsstaterne inviteres til at bidrage til opbygningen af den nødvendige infrastruktur for geodata og til at støtte gennemførelsen af den rumbaserede del af GMES initiativet.

1. Status

Rådet har den 15. november 2005 modtaget ovennævnte meddelelse om GMES fra Kommissionen. Meddelelsen foreligger endnu ikke i dansk oversættelse.

Meddelelsen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Indsatsområderne for perioden fra 2001 til 2003 fremgår af en tidligere meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa Parlamentet KOM (2001) 609 endelig. Det drejer sig om 1) at fremskaffe specifikke informationer og tjenester, 2) at bedømme informationsproduktionsprocesserne og 3) at udvikle den nødvendige infrastruktur og vidensgrundlag. Samlenotat om denne meddelelse er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 18. oktober 2001.

Betydningen af GMES blev fremhævet i hvidbogen om europæisk rumpolitik (KOM (2003) 673 endelig) og i Miljøpolitisk årsberetning for 2003 (KOM (2003) 745 endelig). Samlenotater om hvidbogen er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. november 2003 samt den 26. februar 2004.

Kommissionen beskrev i sin meddelelse fra februar 2004 (COM(2004)65 final) GMES' strategiske betydning i forhold til udviklingen af EU's rolle som global aktør og identificerede elementer for gennemførelsen af GMES.

Kommissionens formål med meddelelsen var:

- At fastholde de vigtigste erfaringer fra initiativets indledende fase og at udpege de kommende udfordringer.
- At fastlægge, hvordan en GMES-kapacitet kan være etableret senest i 2008, herunder en styringsstruktur og en finansieringsstrategi.
- At fremlægge en handlingsplan for den kommende periode (2004-2008).

Kommissionen beskrev GMES' kernekapacitet, som bygger på fire indbyrdes forbundne komponenter; 1) tjenester til opfyldelse af brugernes, herunder politikudviklernes, behov, 2) observationer fra rummet, 3) in-situ observationer og 4) kapacitet til dataintegration og informationsforvaltning. Samlenotat om denne meddelelse er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 26. februar 2004.

Europa-Parlamentet har endnu ikke startet behandlingen af meddelelsen om GMES. Den 28. november 2005 blev meddelelsen præsenteret i Rumrådet, som består af EU forskningsministrene samt ESA ministrene. Samme dag blev meddelelsen behandlet i Konkurrenceevnerådet, som bekræftede GMES' strategiske betydning for Kommissionen, samt at GMES forventes at blive prioriteret i budgettet for det 7. rammeprogram. I forbindelse med forberedelsen af dette møde i Konkurrenceevnerådet er Folketingets Europaudvalg således informeret om meddelelsen af november 2005 ved samlenotat dateret den 17. november 2005.

2. Formål og indhold

I erkendelse af den geo-strategiske betydning af at have selvstændig rådighed over information om miljø og sikkerhed gav EU topmødet i Gøteborg i juni 2001 og efterfølgende en resolution fra ministerrådet (Council resolution 2001/C350/02) et politisk mandat til Kommissionen til i 2008 at have en selvstændig operationel Europæisk kapacitet, så Europa kan blive selvforsynende med information om miljømæssige forhold i og uden for Europa. Dette miljøovervågningsinitiativ blev navngivet "Global Monitoring for Environment and Security" – GMES, hvor "sikkerhed" er relateret til såvel "miljø" som naturlige og menneskeskabte katastrofer i Europa, Amerika, Asien og Afrika.

Kommissionen har tidligere udtrykt sig således: "*Med GMES initiativet tilstræbes det at matche samfundets miljø- og sikkerhedsrelaterede behov med den avancerede tekniske og operationelle kapacitet, som jord- og rumbaserede observationssystemer kan tilbyde. Initiativet er et direkte svar på politikernes stadig stærkere ønske om at sikre adgang til informationer om miljøet i global, regional og lokal målestok uden at miste afhængighed på de berørte politikområder*".

Formålet med GMES er at tilvejebringe vedvarende, pålidelige og rettidige data og tjenester relateret til miljø og sikkerhed med et omfang, der sikrer Europa muligheden for selvstændigt og uafhængigt at vurdere og håndtere sit politiske ansvar, herunder de internationale forpligtelser.

Målet med GMES er at skabe adgang til et stærkt forbedret geodatagrundlag som støtte for en række af EU's politik- og ansvarsområder, særligt miljø- og klimapolitiske forpligtelser, samt forpligtelser inden for politikområder som landbrug, fiskeri, regionaludvikling, civil beskyttelse og humanitær bistand.

I meddelelsen er der en beskrivelse af, at GMES består af følgende fire gensidigt afhængige komponenter:

1. Data fra observationer fra rummet
2. Data fra jordbaserede observationer (in-situ observationer)
3. Integration af data og håndtering af information samt
4. Tjenester, der sikrer adgang til data

Som eksempler på jordbaserede observationer nævnes udover et netværk af sensorer, der indsamler miljødata om "land, vand, hav og atmosfæren", indsamling af socio-økonomiske data, data vedr. "arealdække" og "arealanvendelse" m.v. samt geografiske data som f.eks. højder, administrative grænser og transportnetværk. Der gøres opmærksom på, at indsamling af en række data er baseret på europæisk miljølovgivning. Herudover nævnes, at fordi data og kort over "arealdække" og "arealanvendelse", luftfotos, matrikel- og geografiske data administreres nationalt, er der problemer med grænseoverskridende anvendelse.

GMES er identificeret som det andet flagskib i EU's rumpolitik ved siden af Galileo.

GMES har til formål at støtte miljøovervågning og -vurdering og at bidrage til, at de miljø-informationssystemer, der opbygges af Kommissionen og medlemslandene, kan bruges sammen. GMES vil på den måde være med til at forbedre kvaliteten af miljøinformationerne, at forbedre tilgængeligheden og at strømline og rationalisere rapportering om miljøet, nationalt, på europæisk plan samt globalt.

Der er tætte relationer mellem GMES og Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv om opbygning af en infrastruktur for geodata (geografisk information) i Fællesskabet, INSPIRE. Geodata, også kaldet geografisk information, er data, som rummer en henvisning til et sted eller geografisk område (fx koordinater, adresser, stednavne, transportnet, fredede områder, industri- og landbrugsanlæg). Ved infrastruktur for geodata forstås standarder, regler, it-baserede tjenester mv. og organisering heraf. Infrastrukturen sikrer, at data er tilgængelige, og at de kan bruges sammen uanset hvilken datasamling de kommer fra.

INSPIRE-direktivet, der forventes vedtaget i løbet af 2006, har speciel betydning for den del af GMES, der vedrører sammenstilling af data fra forskellige datasamlinger samt udveksling af information og tjenester. INSPIRE-direktivet skal sikre, at landene og fællesskabet etablerer metadata, skaber reglerne for at data kan bruges sammen, etablerer de nødvendige tjenester, der sikrer adgang til og mulighed for udveksling af data og skaber det aftalegrundlag, som er en forudsætning for, at data kan udveksles nationalt og på tværs af landegrænserne.

Kommissionen redegør i meddelelsen for den aktuelle udvikling af GMES og identificerer tre såkaldte "fast track" initiativer/tjenester: "landovervågning", "marine services" og "reaktion

på nødsituationer". Målet er at gøre disse tjenester operationelle med henblik på pilotdrift inden udgangen af 2008. Sideløbende med "fast track" initiativerne, vil der blive gennemført analyser med henblik på fornyelse og udbygning af den europæiske rumbaserede overvågningskapacitet.

Kommissionen vil identificere og implementere tjenester, som udnytter det potentiale, der ligger i at integrere eksisterende og nye data fra traditionelle dataindsamlingsmetoder med data fra satellitbåret måleudstyr.

Det Europæiske Rumagentur (ESA) skal implementere de nødvendige komponenter til overvågning fra rummet, dvs. primært miljøsatelitter med tilhørende jordstationer.

Medlemsstaterne inviteres blandt andet til at bidrage til opbygningen af den nødvendige infrastruktur for geodata, evt. som en del af gennemførelsen af INSPIRE, og til at støtte gennemførelsen af den rumbaserede del af GMES initiativet.

Succesfuld implementering af GMES vil kræve aktiv involvering fra industrien med særlig opmærksomhed på små og mellemstore virksomheder og udbydere af tjenester.

Kommissionen vil etablere en intern ledelsesstruktur, der kan håndtere den gradvise udbygning af de operationelle tjenester. Det skal være en fleksibel struktur, der kan udvikles løbende. Efter 2007 skal ledelsesstrukturen muligvis suppleres med medarbejdere fra medlemslandene og/eller EU-institutionerne.

Meddelelsen indeholder ikke en egentlig beskrivelse af den fremtidige styring og koordinering af GMES. Kommissionen konstaterer, at styringsmekanismerne i forhold til GMES må udvikles i takt med udviklingen af nye operationelle tjenester og udviklingen i brugerbehovene.

Kommissionen har for nylig nedsat en arbejdsgruppe under GMES' rådgivende komité, som sammen med ESA skal komme med forslag til en langsigtet ledelsesstruktur for GMES. Denne arbejdsgruppe forventes at afrapportere til GMES's rådgivende komité medio april 2006.

Det fremhæves, at GMES vil give EU et værktøj, som også kan bruges til at styrke det globale klimaobservationssystem, og GMES vil således indgå i det system af "Globale Jord Observations Systemer", GEOSS, som skal etableres over de kommende 10 år.

3. Nærhedsprincippet

Ingen medlemslande er selv i stand til at gennemføre overvågningsopgaver på globalt eller på fælles europæisk niveau. Regeringen finder derfor, at meddelelsen er i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

4. Konsekvenser for Danmark

Kommissionen anslår, at der de sidste 5 år er anvendt ca. 230 mio. euro på GMES-relaterede demonstrationsprojekter. Heraf kommer ca. 100 mio. euro fra det 6. rammeprogram for forskning (2003-2006), mens ESA har anvendt ca. 130 mio. euro.

Kommissionen forventer, at driften af GMES initiativet på længere sigt skal brugerfinansieres. Omkostningerne til den beskrevne udvikling af GMES, der skal sikre at pilotfasen for de tre "fast track" programmer kan påbegyndes i 2008, forudsætter

investeringer, der primært vil blive afholdt via bevillinger fra 6. og 7. rammeprogram for forskning.

Der foreligger ikke beskrivelser af den fremtidige forretningsmodel og finansieringsstrategi. Meddelelsen indeholder dog nogle tilkendegivelser om, at de operationelle tjenester skal etableres gennem offentlige partnerskaber støttet af forskningsmidler. Der er ikke i pilotfasen forudsat specifik medfinansiering fra medlemslandene.

Udbygningen af den nødvendige rumbaserede del af GMES er skitseret på et meget overordnet niveau. Hvad angår finansieringen henvises til, at især miljødelen af det kommende 7. rammeprogram for forskning (2007-2013) vil kræve adgang til observationer og data på globalt niveau. Kommissionen forestiller sig, at en betydelig del af de støttemidler, som vil blive allokert til rumfart i det kommende rammeprogram, øremærkes til GMES relaterede aktiviteter.

ESA har fået til opgave at sikre kontinuitet af satellitdata, dvs. forestå den nødvendige supplerende af den rumbaserede infrastruktur.

ESA har analyseret den eksisterende kapacitet for dataindsamling fra rummet i forhold til behovet for den fremtidige kapacitet inden for GMES, herunder særligt behovet i forbindelse med operationaliseringen af de tre "fast track" tjenester. Heri er indgået en analyse af planlagte nationale satellitmissioner, der vil kunne indgå i GMES (særligt tyske, engelske og italienske satellitprojekter) samt af EUMETSAT's og andre ikke-europæiske missioner.

ESA medlemslandene vedtog, på baggrund af denne kapacitetsanalyse, i december 2005 et nyt program, benævnt "GMES Space Component Programme". Programmet har til formål at supplere GMES's satellitinfrastruktur med et antal nye miljøovervågningssatellitter, således at datakontinuiteten sikres. Følgende satellitmissioner er identificeret som essentielle for at kunne modsvare GMES's behov for rumbaserede data i de næste 10 – 15 år: en radar mission til interferensmåling, en multispektral optisk mission, en mission med højdemåler og infrarød radiosonde, samt to atmosfære-kemiske missioner. Programmet opstartes som et ESA-finansieret program, men det forudses, at Kommissionen på længere sigt vil deltage i finansieringen. Danmark har tiltrådt programmet.

Sideløbende med "GMES Space Component Programme" kører der i ESA-regi et "GMES Service Element" program. Dette blev opstartet i 2001, og drejer sig om at supplere Kommissionens studier af fremtidige GMES tjenester, (de GMES-relaterede demonstrationsprojekter, som nævnt tidligere i dette afsnit). Danmark tilmeldte sig dette program i januar 2005.

Lovgivningsmæssige konsekvenser:

Meddelelsen vil ikke medføre behov for selvstændig dansk lovgivning.

Beskyttelsesniveau:

Meddelelsen vurderes at være neutral i forhold til beskyttelsesniveauet i Danmark.

Meddelelsens økonomiske konsekvenser:

Der er ikke krav om aktiv national involvering, men det foreslås, at medlemslandene styrker

koordinering af dataindsamling og bidrager til implementering af den nødvendige infrastruktur for geodata, hvilket svarer til de aktiviteter, som udløses af vedtagelsen af INSPIRE-direktivet.

Medmindre Danmark herudover vælger at deltage aktivt, vil udgifterne alene svare til det, der er forudsat til implementeringen af INSPIRE samt Danmarks indirekte bidrag til finansiering af 7. rammeprogram for forskning, som EU beslutter at allokere til GMES. Det vil ikke kunne udelukkes, at videre forslag vil udløse udgifter, som direkte eller indirekte kan henføres til GMES.

Omfanget af finansieringen af det 7. rammeprogram for forskning beror på EU's finansielle rammer for 2007 til 2013.

Eksisterende og kommende jordbaserede observationer og data vil i en årrække fortsat udgøre hovedparten af de data, der er til rådighed for GMES. For disse data vil den snævre kobling til det kommende INSPIRE-direktiv som nævnt ovenfor betyde, at implementeringen af direktivet og omkostningerne hertil også vil dække evt. omkostninger til at stille data til rådighed i GMES-sammenhæng. Det forudsætter imidlertid, at udviklingskaden i GMES løbende afstemmes med tidsplanerne for implementering af INSPIRE.

Der foreligger ikke fra Kommissionens side forslag til finansiering af eller en forretningsmodel for driften af GMES.

Fra dansk side forudsættes det, at bestemmelserne om betaling for adgang til data, som er indeholdt i forslaget til INSPIRE-direktivet samt i direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (2003/98/EF af 17. november 2003) og direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger (2003/4/EF af 28. januar 2003), respekteres. Dette hindrer ikke, at der i visse sammenhænge åbnes mulighed for, at nogle data og tjenester stilles gratis til rådighed.

De økonomiske konsekvenser af, at Danmark evt. vælger at gå aktivt ind i etableringen af de såkaldte "fast tracks" må klarlægges forud for, at Danmark træffer konkret beslutning om involvering. For de jordbaserede aktiviteter kan den snævre kobling til INSPIRE medføre en række komparative fordele, idet Danmark er forholdsvis langt fremme med etablering af en fælles infrastruktur for geodata, som vil være en del af rygraden i GMES.

Forslaget forventes ikke at medføre direkte eller indirekte meromkostninger for borgere og erhvervsliv.

Kommissionen forudsætter, at succesfuld implementering af GMES vil kræve aktiv involvering fra industrien med særlig opmærksomhed på små og mellemstore virksomheder og udbydere af tjenester. Der foreligger ikke p.t. endelig information om, hvorvidt danske firmaer vil indgå i udviklingen af de teknologier og tjenester, som GMES skal baseres på, men det er sandsynligt, idet danske institutioner og virksomheder har deltaget – og deltager – i GMES-relaterede demonstrationsprojekter.

Det vurderes også at være sandsynligt, at danske virksomheder vil kunne indgå i opbygningen af ruminfrastrukturen.

I tråd med Kommissionens generelle politik skal der gennemføres en "socio-economic impact assessment", før der kan træffes beslutning om finansiering af de operationelle tjenester. Kommissionen har iværksat det nødvendige arbejde for at få beskrevet de forventelige fordele. Arbejdet skal blandt andet identificere, hvilke geografiske områder og økonomiske sektorer der forventes at skulle sikre fordelene, ligesom der skal sondres mellem fordele på kort og lang sigt. De endelige resultater foreligger endnu ikke, men en midtvejsrapportering

fra PriceWaterhouseCoopers, der udfører arbejdet, peger på, at GMES vil sikre Europa en betydelig samfundsøkonomisk gevinst.

5. Høring

Meddelelsen har været udsendt i høring den 10. december 2005 til 64 interessenter. Der er ved høringsfristens udløb den 4. januar 2006 modtaget hørings svar fra 13 høringsparter.

Kommentarerne kan opdeles som følger:

Skov & Landskab – KVL udtaler, at med GMES sikres en styrkelse af de redskaber, der skal til for at levere den nødvendige viden til at støtte Kyoto Protokollens implementering og Habitatdirektivets krav om overvågning af Natura 2000 områderne.

Skov & Landskab finder, at det er vigtigt, at der på nationalt plan sikres koordination af eksisterende dataindsamlinger og brug af satellitbilleder. Skov & Landskab er forundret over, at Forest Monitoring ikke er inkluderet i det 'fast-track' program, der vedrører "arealdække. Skov & Landskab finder det problematisk, at Kommissionen alene har reserveret midler til udvikling på satellitområdet, og at der ikke foreligger en finansieringsplan for driften af GMES. Endelig finder Skov & Landskab, at koblingen til INSPIRE er vigtig.

Danmarks Miljø Undersøgelser - DMU finder det positivt, at GMES både skal bidrage til miljøovervågning og – tilstandsevaluering, udvikling af Europæisk højteknologi og uafhængighed af andres satellit-data.

DMU finder det vanskeligt at evaluere, i hvilket omfang GMES kan udfylde behovene for miljøovervågning. DMU forventer, at de nye tjenester vil kunne øge nytten af de nuværende in-situ målinger, men forudser ikke, at det medfører besparelser, fordi vi i Danmark allerede har en stærk intern koordinering af den nationale dataindsamling og at infrastrukturen for udveksling af data vil blive styrket i forbindelse med projekt Miljøforvaltning 2007.

DMU finder det svært at vurdere de konsekvenser, GMES vil få for de nationale leverandører af in-situ målinger. Det fremgår ikke, om der vil komme nye krav til leverance af in-situ data og der foreligger ikke beskrivelser af forretningsmodeller for udveksling af data.

Geografisk Institut, Københavns Universitet finder GMES særdeles relevant og vigtigt, da det på sigt vil give adgang til informationer og data, der kan danne grundlag for analyser og forskning i miljø- og sikkerhedsproblemer på tværs af lande og regionsgrænser.

Geografisk Institut finder det vigtigt, at forskningsinstitutionerne inddrages i udvikling og demonstration af metoder til integration af jordobservations- og in-situ-data. Det fordrer en administrativ struktur, som bl.a. kan sikre involvering af mindre enheder med et højt fagligt niveau. GMES har et potentiale, der gør det relevant for såvel offentlige, halvoffentlige eller private, faglige miljøer.

Danmarks Rumcenter -DRC fremhæver, at satellitter er uundværlige i forbindelse med indsamling af data, der er centrale i forhold til vigtige samfundsmæssige problemstillinger som f.eks. at forstå samspillet mellem klimaet, miljøet og vore naturressourcer og dermed for livsbetingelserne på vores klode.

DRC deltager løbende i udviklinger, som har relevans for GMES. Herudover bidrager DRC gennem indsamling af data i Grønland (GPS, vandstand og havis).

DRC finder, at der savnes en permanent organisatorisk struktur. De hidtidige GMES udviklinger er organiseret som projekter finansieret gennem rammeprogrammerne for forskning og teknologisk udvikling. Projekterne synes at være domineret af store institutioner, der ikke på betryggende vis varetager nationale interesser.

Rådet for Danmarks Geografiske Referencenet ser ingen problemer relateret til det geografiske referencenet i forbindelse med dataindsamling, -registrering, -arkivering og -udveksling i GMES.

Vejdirektoratet støtter dette initiativ. Vejdirektoratet har stor fokus på vigtigheden af at sikre, at vejsektorens data kan sammenstilles med andre sektorens data. Vejdirektoratet ser et potentiale i, at den teknologi og de principper, som udvikles i GMES initiativet, kan anvendes for datasamlinger vedrørende vejnettet og trafikken til gavn for miljøet.

Danmark Tekniske Universitet - DTU finder, at meddelelsen bør støttes, da den vedrører emner, hvor både danske virksomheder og forskningsinstitutioner har interesser og muligheder for at bidrage positivt. De nødvendige satellitter og tilknyttede tjenester vil kunne medvirke til skabelse af innovative og højteknologiske arbejdspladser i Danmark, i rumfartsindustrien samt hos udbydere af tjenester, som bygger på anvendelsen af satellitdata. Sidstnævnte giver mindre virksomheder mulighed for at komme ind på nye forretningsområder.

DTU vil opfordre til, at overvågning af hav- og landområder i de polare områder snarest bliver en del af GMES programmet, bl.a. fordi klimaforandringer her slår både hurtigt og kraftigt igennem. Udover betydningen for den globale klimaovervågning, kan evt. klimaændringer få stor betydning for den maritime trafik i Arktis.

COWI kan fuldt ud støtte GMES-konceptet. De senere års natur- og menneskeskabte katastrofer har understreget behovet for såvel ajourført geoinformation som tilhørende analyse- og præsentationsværktøjer til monitorering og overvågning. COWI peger på, at der ligger et stort potentiale i at integrere eksisterende geodatasamlinger og -tjenester hos en række private geodataaktører med GMES-konceptet. COWI er af den opfattelse, at en stor del af de geodatasæt og tjenester, som efterspørges i GMES-konceptet, allerede eksisterer. Der vil kunne opnås store samfundsmæssige nyttevirkninger ved at koordinere initiativerne i et åbent og tæt samspil mellem den private og offentlige sektor. Samtidig vil det givetvis være befordrende for innovation og nytænkning inden for geodatasektoren.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen finder ikke, at GMES som beskrevet i meddelelsen vil medføre administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Rigspolitiet oplyser, at meddelelsen ikke giver anledning til bemærkninger.

Forsvarsministeriet finder målet for GMES interessant. Forsvarsministeriet ønsker at blive holdt orienteret.

Syddansk Universitets har ingen bemærkninger.

Aarhus Universitet har ingen bemærkninger.

Rammenotat om forslaget har været den 17. marts 2006 været forelagt miljøspecialudvalget i skriftlig høring. Der er ved høringsfristen udløb den 22. marts 2006 modtaget 3 hørings svar.

Forbrugerrådet anfører, at de af ressourcemæssige årsager ikke har mulighed for at forholde sig til meddelelsen.

Fagligt Fælles Forbund – 3F har ingen bemærkninger.

Dansk Industri har ingen bemærkninger.

6. Europa-Parlamentets udtalelser

Parlamentet har udtalt sig positivt i forhold til GMES initiativet i forbindelse med Kommissionens meddelelse COM (2004) 65 final. Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om den foreliggende meddelelse.

7. Forhandlingssituationen

Der er ikke indledt forhandlinger.

8. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens meddelelse velkomment og finder, at den foreslåede strategi med implementering af de såkaldte ”fast tracks” er velegnet som første led i udviklingen af en grænseoverskridende overvågning og vurdering af miljø- og sikkerhedsforhold.

Det er vigtigt, at der i krisesituationer kan sikres mulighed for hurtigt at kunne sammenstille de nyeste satellitdata med de data fra eksisterende nationale datasamlinger, der er nødvendige for at skabe overblik og koordinere en evt. indsats.

GMES skal være bruger-drevet og tage udgangspunkt i brugernes behov, når konkrete elementer af GMES skal defineres. Fællesskabet/Kommissionen er en af de vigtigste brugere, men GMES bør også dække nationale behov. Fra dansk side har vi særlig interesse i, at data om de polare områder prioriteres.

Bestemmelserne om betaling for adgang til data, som er indeholdt i direktivet om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer (2003/98/EF af 17. november 2003) og direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger (2003/4/EF af 28. januar 2003), skal respekteres. Dette hindrer ikke, at GMES kan opfattes som en offentlig infrastruktur, der leverer data til mange forskellige brugere på en effektiv og billig måde. Dette vil give institutionelle brugere og forskere nem adgang til vigtige observationer, der kan anvendes i den operationelle overvågning og inden for klimaforskning.